Bütünle?ik Anksiyete Stres Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bütünle?ik Anksiyete Stres Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18260

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bütünle?ik Anksiyete Stres Ölçe?i (BASÖ), Hüseyin Ebadi taraf?ndan 2020 y?l?nda Türk popülasyonunun psikometrik ihtiyaçlar?na yönelik olarak geli?tirilmi? bir ölçüm arac?d?r. Bu ölçek, bireylerin hem Anksiyete hem de Stres düzeylerini bütünle?ik bir biçimde de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Geli?tirme çal??mas?, Balkan ve Yak?n Do?u Sosyal Bilimler Dergisi'nde yay?nlanm??t?r ve ölçe?in yap?sal geçerli?i ile iç tutarl?l???na dair kan?tlar sunmay? hedeflemi?tir. BASÖ, özellikle klinik ve akademik ara?t?rmalarda duygusal s?k?nt? düzeylerinin h?zl? ve kapsaml? bir ?ekilde belirlenmesi için tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Bütünle?ik Anksiyete Stres Ölçe?i, Anksiyete, Stres, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, Duygusal Durum, Türkiye.

Yazarlar

Hüseyin Ebadi

Amaç

Bütünle?ik Anksiyete Stres Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ya?ad??? kayg? ve stres tepkilerini tek bir araç içerisinde, kültürel ba?lama uygun olarak ölçebilecek güvenilir ve geçerli bir araç sunmakt?r. Mevcut literatürde anksiyete ve stresin s?kl?kla ayr? ayr? ölçüldü?ü veya tek bir genel s?k?nt? faktörü alt?nda topland??? dikkate al?nd???nda, bu ölçek, iki yap?y? bütünle?ik bir model dahilinde de?erlendirerek daha incelikli bir analiz sa?lamay? hedeflemi?tir.

Ölçek, sosyal bilimler, psikoloji ve sa?l?k alanlar?nda çal??an ara?t?rmac?lara, kat?l?mc?lar?n genel psikolojik yükünü h?zl?ca belirleme imkan? tan?maktad?r. Bu sayede, müdahale programlar?n?n etkinli?inin de?erlendirilmesi veya farkl? popülasyonlardaki duygusal s?k?nt? seviyelerinin kar??la?t?r?lmas? kolayla?maktad?r.

Yap?

BASÖ, psikolojide s?kl?kla birlikte ele al?nan iki temel yap?y?, yani anksiyete ve stresi, ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Anksiyete, genellikle gelecekteki tehdit alg?s?na yönelik kayg?, gerginlik ve fizyolojik uyar?lma olarak tan?mlan?rken; stres, bireyin çevresel taleplere uyum sa?lama çabas? sonucu ortaya ç?kan tepkiler bütünüdür.

Ölçe?in "bütünle?ik" yap?s?, bu iki durumun birbirini tetikleyen ve birlikte var olan do?as?n?

ARABPSYCHOLOGY.COM

yans?tmay? amaçlar. Ölçek geli?tirme çal??mas?n?n, bu iki yap?n?n tek bir yüksek dereceli faktör alt?nda m? topland???n? yoksa ayr?k alt boyutlara m? sahip oldu?unu belirlemek için Faktör Analizi yöntemlerini kulland??? varsay?lmaktad?r.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda Geçerlik (Validity) analizlerinin yap?ld???, ancak kaynak içerikte detaylar?n?n belirtilmedi?i görülmektedir. Tipik bir ölçek geli?tirme sürecinde, yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm?? olmal?d?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini gösterir.

Ek olarak, BASÖ'nün bilinen anksiyete ve stres ölçekleriyle korelasyonlar?n?n incelendi?i Kriter Geçerli?i çal??malar?n?n da yap?lmas? beklenir. Bu çal??malar, ölçe?in ayn? yap?y? ölçen di?er araçlarla uyumunu ortaya koyar.

Güvenirlik

Güvenirlik (Reliability) verileri kaynakta aç?kça belirtilmese de, 2020 tarihli geli?tirme çal??mas? ba?lam?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n?n Cronbach Alfa katsay?s? ile raporlanm?? olmas? muhtemeldir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla Test-Tekrar Test Güvenirli?i çal??malar?n?n da yap?lm?? olmas? beklenir. Bu analizler, ölçe?in k?sa bir zaman dilimi içinde uyguland???nda benzer sonuçlar üretme yetene?ini do?rular.

Faktör Analizi

Bütünle?ik Anksiyete Stres Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ortaya koymak için faktör analizleri kullan?lm??t?r. Ölçe?in, anksiyete ve stresi tek bir bütünle?ik faktör olarak m?, yoksa iki ayr? ancak ili?kili alt boyut (Anksiyete ve Stres) olarak m? ölçtü?ü bu analizlerle belirlenmi?tir. Geli?tirme çal??mas?, muhtemelen maddelerin faktör yüklerini, özde?erleri ve toplam varyans aç?klama oranlar?n? detayl? bir ?ekilde sunmu?tur.

Araç

Test Türü: Ölçek Geli?tirme Çal??mas?

Format: Genellikle 4 veya 5 puanl? Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Örne?in: Hiçbir Zaman - Her Zaman).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kin Popülasyonu

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve/veya genel yeti?kin örneklemi.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemi ile bireylerin anksiyete ve stres belirtilerini de?erlendirmesi esas?na dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Ölçüm, Likert Ölçe?i, Duygusal S?k?nt?, Balkan ve Yak?n Do?u Sosyal Bilimler Dergisi, Psikometri, Hüseyin Ebadi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Bulunamad?

?leti?im E-posta Adresleri: huseyin.ebadi@beykent.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Beykent Üniversitesi, ?stanbul, Türkiye (Yay?n?n yap?ld??? tarihteki kurumsal ba?lant? esas al?nm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2020.

Ölçek, akademik bir dergide yay?mland??? için genellikle akademik ve kar amac? gütmeyen ara?t?rmalarda yazar?n izni al?narak ücretsiz kullan?labilir. Ticari kullan?mlar için yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? psikometrik bilgileri, ilgili derginin internet sitesinde mevcuttur: ibaness.org.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: butunlesik-anksiyete-stres-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ebadi, H. (2020). Bütünle?ik Anksiyete Stres Ölçe?i Ölçek geli?tirme çal??mas?. Balkan ve Yak?n Do?u Sosyal Bilimler Dergisi, 6 (1), 89-99.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bütünle?ik Anksiyete Stres Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Bu nedenle maddeler buraya eklenememi?tir. Ölçek maddelerine eri?im için yazar?n orijinal yay?n?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM